

REFERAT Miljøudvalget - 2016-2021 d. 16-05-2018

Mødedato Onsdag d. 16. maj 2018 kl. 17:00

Mødested Mødelokale 2608

Mødedeltagere Tom Vang Knudsen, Trine Henriksen, Ole Skrald Rasmussen, Jakob Skovgaard Koed, Dorthe Wichmand Müller, Astrid Søborg, Lone Yalcinkaya

Indholdsfortegnelse

Miljøudvalget Budgetopfølgning 1. kvartal 2018.....	3
Præsentation af fjernvarmeområdet for Miljøudvalget.....	8
Svanemøllen Skybrudstunnel og konsekvenser for investeringsrammen på spildevandsområdet.....	11
Fremtidig Genbrugsstation - Fremlæggelse af byggeprogram, herunder økonomi og en eventuel mi	18
Udkast Vores Grønne Gladsaxe - Strategi for en grøn og bæredygtig by.....	27
Nyt fra bestyrelser.....	40
Meddelelser.....	42

Punkt 38: Miljøudvalget Budgetopfølgning 1. kvartal 2018

2013/03527

Bilag

Bilag 1: Oversigt over anlægsprojekter på Miljøudvalgets område ultimo 1. kvartal 2018

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Miljøudvalget Budgetopfølgning 1. kvartal 2018

Beslutning

Tiltrådt.

Gennemgang af sagen

Budgetopfølgningen omfatter driftsudgifter, herunder servicerammen.

Driftsbudget og serviceramme

Budgetrammer, forbrug/regnskab, forventet forbrug hele året samt forventede afvigelser til budgetrammer fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 1 Budgetopfølgning, nettodriftsudgifter, 1. kvartal 2018, mio. kr.

Bevilling	Vedttaget Budget	Korr. Budget	Forbrug 1. kvrt. 2018	Forventet forbrug hele 2018	Forskel Vedtaget budget	Forskel Korrig. budget
04 Miljø	11,2	17,5	0,6	14,4	-3,2	3,1
Subtotal Service-rammen	11,2	17,5	0,6	14,4	-3,2	3,1
02 Renovation i alt	0,1	0,1	-48,8	-0,7	0,8	0,8
Udgifter	60,4	60,4	9,4	59,4	1,0	1,0
Indtægter	-60,3	-60,3	-58,2	-60,1	-0,2	-0,2
03 Fjernvarmeforsyning i alt	-11,5	-14,1	-14,1	-18,4	6,9	4,3
Udgifter	112,0	109,4	109,4	105,1	6,9	4,3
Indtægter	-123,5	-123,5	-123,5	-123,5	0,0	0,0
MIU i alt	-0,2	3,5	-62,3	-4,7	4,5	8,2

Note: Forskel angives som mindre- (+) / merforbrug (-)

Udvalgets vedtagne budget er på netto -0,2 mio. kr. Det dækker over et indtægtsbudget på 183,8 mio. kr. og et udgiftsbudget på 183,6 mio. kr.

Servicerammen for Miljøudvalgets område er på 11,2 mio. kr. og består af det vedtagne budget for bevilling 04 Miljø. Forvaltningen for-

Miljøudvalget,

16.05.2018

Gladsaxe Kommune

venter et merforbrug i forhold til servicerammen på 3,2 mio. kr. Størstedelen af det vedtaget budget nemlig ca. 8,9 mio. kr. vedrører vejafvandingsbidraget, hvor beløbet først afregnes lige før regnskabsafslutningen. I forbindelse med budgetopfølgningen vil der blive flyttet 102.000 kr. fra Miljøudvalget til Trafik- og Teknikudvalget vedrørende midler til brug for grønne tiltag i årene 2017-2018. Disse midler hører rettelig til under Trafik- og Teknikudvalget. Budgetkorrektionen for 2019 og frem på 53.000 kr. årligt vil blive klaret ved en teknisk korrektion i forbindelse med budgetproces 2019-2022.

Forbruget efter 1. kvartal 2018 udgør -62,3 mio. kr. Dette forklares ved, at de fleste af renovationsindtægterne indtægtes i 1. kvartal. Samlet set forventer forvaltningen et mindreforbrug i forhold til vedtagne budget på 4,5 mio. kr. og et mindreforbrug på 8,2 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Det forventede mindreforbrug på renovationsområdet i forhold til det korrigerede budget skyldes primært, at driften af Genbrugsstationen forventes at blive billigere.

Mindreforbruget under bevilling 04 Miljø forklares primært ved et mindreforbrug i forbindelse med aconto betalingen til Novafos i forhold til vejafvandingsbidraget. Mindreforbruget vil blive periodiseret til det kommende år.

Bevilling 02 renovation og 03 Fjernvarmeforsyning er takstfinansierede og skal hvile i sig selv. Det betyder, at merforbrug eller mindreforbrug føres videre fra år til år. På fjernvarmeområdet vil der typisk være visse afvigelser i forhold til det vedtagne og korrigerede budget, eftersom de endelige fjernvarmetakster for det kommende år først kendes i november måned efter budgetvedtagelsen. I det fjernvarmeområdet ikke har leveret et forventet regnskab estimat ultimo 1. kvartal 2018, er der for alle områder under fjernvarmen bortset fra administrationsbidraget samt renteudgifterne lagt et estimat ind svarende til det korrigerede budget 2018.

Anlægsregnskab

En oversigt over opfølgningen på anlægsudgifter for Miljøudvalget fremgår af nedenstående tabel.

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Tabel 2: Budgetopfølgning 1. kvartal 2018, nettoanlægsudgifter, mio. kr.

Vedtaget budget	Korriger. budget	Forbrug 1. kvartal	Forventet forbrug Hele 2018	Forskel Vedtaget budget	Forskel Korriger. budget
20,8	93,7	12,1	62,1	-41,3	31,6

Oversigten viser, at det vedtagne budget for nettoanlægsudgifterne på Miljøudvalgets område på i alt 20,8 mio. kr. Forbruget ultimo 1. kvartal 2018 udgør 12,1 mio. kr. Der forventes et merforbrug i forhold til det vedtagne budget på 41,3 mio. kr. og et mindreforbrug på 31,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. For fjernvarmeområdet er der som under drift budgetopfølgningen lagt et skøn ind svarende til det korrigerede budget. Det forventede mindreforbrug vedrører primært klimatilpasningsprojekterne samt udvidelsen af Genbrugsstationen, hvor projekteringsfasen først går i gang i løbet af andet halvår 2018.

I forbindelse med budgetopfølgningen vil der blive flyttet 500.000 kr. fra Miljøudvalget til Trafik- og Teknikudvalget vedrørende den Grønne strategi for 2018. Den pågældende pulje hører rettelig til under Trafik- og Teknikudvalget. For 2019 vil flytningen af budgettet blive klaret ved hjælp af en teknisk korrektion i forbindelse med budgetproces 2019-2022.

En oversigt over de enkelte anlægsprojekter med vedtaget budget, korrigeret budget, forbrug ultimo 1. kvartal 2018 samt forventet forbrug i hele 2018 fremgår af bilag 1.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at der gives Miljøudvalget en negativ tillægsbevilling på 102.000 kr. i 2018 samt 53.000 kr. for 2019 og frem, som klares ved en teknisk korrektion i forbindelse med budgetproces 2019-2022 til finansiering af grønne tiltag, som hører til under Trafik- og Teknikudvalget, og
2. at der gives Miljøudvalget en negativ anlægstillægsbevilling på 500.000 kr. i 2018 samt 500.000 kr. i 2019, som for 2019 klares

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

ved hjælp af en teknisk korrektion i forbindelse med budgetpro-
ces 2019-2022 til brug for finansiering af den Grønne strategi,
som ligeledes hører til under Trafik- og Teknikudvalget.

Bilag

Bilag 1: Oversigt over anlægsprojekter på Miljøudvalgets område ulti-
mo 1. kvartal 2018

Relateret behandling

Punkt 39: Præsentation af fjernvarmeområdet for Miljøudvalget

2018/03223

Bilag

Bilag 1 Business case om barrierer for udbygning med fjernvarme i Gladsaxe

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Præsentation af fjernvarmeområdet for Miljøudvalget

Beslutning

Til efterretning.

Gennemgang af sagen

By- og Miljøforvaltningen vil på mødet holde et oplæg, der præsenterer fjernvarmeområdet, den udbygning der er foregået de seneste år, de kommunale plan- og myndighedsopgaver samt indsatser for at fremme en reduktion af udledningen af CO₂ fra opvarmning af bygninger.

Gladsaxe Fjernvarme og Vestforbrænding

Det er igennem varmeplaner, og projektforslag at Gladsaxe Kommune bestemmer kollektiv varmforsyning og ændringer fra naturgas til fjernvarmforsyning. Denne planlægning sker med udgangspunkt i de rammer som Staten udstikker for beregning af samfundsøkonomi mv.

Der vil i oplægget være fokus på:

- Fjernvarmesystemets struktur og to forskellige kommunale varmforsyninger i kommunen
- Samarbejdet med Gentofte Kommune om et fælles serviceselskab for Gentofte og Gladsaxe Fjernvarme
- Hvad er en varmeplan, en udbygningsplan og projektforslag for varmforsyning
- Krav om samfundsøkonomisk rentabilitet for varmforsynings projekter begrænser yderligere udbygning med fjernvarme
- Hvilke muligheder er der i naturgasområder for at ændre varmforsyningen
- Mulige indsatsområder og tiltag i Gladsaxe med udgangspunkt i Energi på Tværs 2-samarbejdet for at opnå en CO₂-neutral el- og varmforsyning i 2035
- Udfordringer

By- og Miljøforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Bilag

Bilag 1 Business case om barrierer for udbygning med fjernvarme i Gladsaxe

Relateret behandling

Punkt 40: Svanemøllen Skybrudstunnel og konsekvenser for investeringsrammen på spildevandsområdet

2018/01557

Bilag

Bilag 1: Beskrivelse af projektet Svanemøllen Skybrudstunnel (SST) samt alternativer

Bilag 2: Uddybning af projekter og indsatsområder i spildevandsplanen samt konsekvenser for investeringsrammen

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Svanemøllen Skybrudstunnel og konsekvenser for investeringsrammen på spildevandsområdet

---

Beslutning

Anbefales.

Dorthe Wichmand Müller var ikke til stede.

Kommende behandlingsforløb

Økonomiudvalget 11.06.2018

Gennemgang af sagen

I denne sag skal der tages stilling til, om vandselskabet Novafos skal arbejde videre med en løsning om at tilslutte sig Svanemøllens Skybrudstunnel i Københavns Kommune. En konsekvens af dette vil være, at det sandsynligvis er nødvendigt at hæve Novafos' investeringsramme i løbet af de næste 10 år.

Svanemøllen Skybrudstunnel (SST)

Statens vandområdeplaner stiller lovkrav til søer, vandløb og kyster om at de skal opnå såkaldt "god økologisk tilstand" inden 2028. For Gladsaxe Kommune betyder det, at påvirkningen med spildevand til Utterslev Mose, Nordkanalen, Fæstningskanalen og Kagsåen skal nedsættes eller helt stoppes inden 2028.

En indsats for Utterslev Mose og Nordkanalen skal ses samlet, og skal i stor udstrækning udføres i samarbejde med Gentofte Kommune. Novafos har undersøgt flere forskellige løsninger for at imødekomme vandområdeplanens krav og afhængig af valg af løsning vil Gladsaxe Kommunes bidrag udgøre fra 335 til 450 mio. kr.

En af løsningerne er at slutte spildevandssystemet i Gladsaxe og Gentofte kommuner til Københavns Kommunes projekt; Svanemøllen Skybrudstunnel (SST). SST er sammen med to andre tunnelprojekter rygraden i Københavns Kommunes skybrudsplan.

Hvis Gladsaxe Kommune tilslutter sig SST for at være med i projek-

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

tet, skal der i projektet også anlægges en større ledning i Utterslevmose Kvarteret (Utterslevledningen).

Tilslutning til SST og Utterslevledningen koster tilsammen 335 mio. kr. for Gladsaxe Kommune.

Planlægning af SST er nu så langt, at det er påkrævet at interessentkommunerne, Frederiksberg, Gentofte og Gladsaxe, inden sommer afklarer, hvorvidt de vil lade deres respektive vandselskaber indgå i og finansiere SST-projektet.

Sammenlignet med de undersøgte alternative løsninger er vurderingen, at tilslutning til SST både er den billigste og mest robuste løsning. Samtidig åbner den på længere sigt op for flere muligheder end de andre løsninger, da tunnelen kan håndtere skybrudsvand og separatkloakeret regnvand fra Buddinge og til Øresund. Løsningen for SST og de alternative løsninger er nærmere beskrevet i bilag 1.

Novafos og By- og Miljøforvaltningen anbefaler derfor, at Gladsaxe Kommune tilsluttes SST. Gentofte Kommunes Teknik- og Miljøudvalg har behandlet en sag om SST tunnelen i maj måned og har taget sagen til efterretning.

Det skal bemærkes, at hvis Gladsaxe Kommune fravælger tilslutning til SST, vil det ikke være muligt at tilslutte sig på et senere tidspunkt.

Konsekvenser for investeringsrammen

En beslutning om at tilslutte Gladsaxe til SST betyder, at der samtidig reserves 335 mio. kr. af investeringsrammen de næste 10 år til dette projekt. Der bliver derfor behov for at hæve den nuværende investeringsramme på spildevandsområdet, som i dag er på gennemsnitlig 100 mio. kr. om året til minimum 150 mio. kr. om året.

Hvis vi vælger at sige nej til en tilslutning til SST, for at fastholde den nuværende investeringsramme, vil alternativet på et senere tidspunkt være et dyrere og mindre hensigtsmæssigt projekt. Derudover vil vi ikke imødekomme vandplanens krav inden 2028.

Investeringsrammen er en planlægningsramme

Investeringsrammen på gennemsnitlig 100 mio. kr. om året over en årrække blev besluttet i forbindelse med vedtagelse af Spildevandsplan 2015.

Grunden til, at det i forbindelse med beslutning om tilslutning til SST

Miljøudvalget,

16.05.2018

Gladsaxe Kommune

bliver nødvendigt at tage stilling om investeringsrammen skal øges er, at en række større projekter fra spildevandsplanen skal realiseres inden for en kortere periode end oprindeligt planlagt. Ved planens vedtagelse i 2015 var der en forventning om, at blandt andet projekterne Kagsåparkens Regnvandsprojekt, Harrestrup Å og klimatilpasningen i forbindelse med letbanen blev igangsat tidligere, end det har været tilfældet. Men det er først nu indenfor de seneste par år, at der er indgået aftaler med andre kommuner og forsyninger om Kagsåparken og Harrestrup Å, ligesom vedtagelsen af letbanen nu er en realitet.

På baggrund af en eventuel tilslutning til SST er det forvaltningens anbefaling, at der i den fremadrettede planlægning på spildevandsområdet arbejdes med en planlægningsramme på gennemsnitlig 175 mio. kr. om året. Det vil give os mulighed for at starte en række andre projekter rettidigt op, herunder imødekomme kravene i vandområdeplanerne.

Det er vigtigt at understrege, at der tale om en planlægningsramme. Og det er derfor ikke sikkert, at investeringsrammen kommer til at blive udnyttet fuldt ud. Arbejdet med de store tværkommunale spildevandsprojekter er ofte lange processer og har stor risiko for at blive forsinkede og strække sig over flere år end planlagt. Både politiske processer og hørings- og planlægningsmæssige godkendelsesprocedurer (herunder eventuel indgivelse af klager fra klageberettigede) ligger uden for den enkelte kommunes direkte indflydelse og indebærer ofte, at projektperioder trækker ud i forhold til den oprindelige planlægning.

Investeringsramme og takststigning

Som en konsekvens af at investeringsrammen hæves, vil taksten stige mere end den ellers ville have gjort. Hvis investeringsrammen hæves til 175 mio. kr. om året vil en gennemsnitsfamilie skulle betale ca. 11.000 kr. om året i 2028 for udgiften til vand og spildevand.

Dette er en merudgift på ca. 1.500 kr. om året i forhold, hvad der ellers skulle betales ved fastholdelse af investeringsrammen på 100 mio. kr. om året.

I 2018 er udgiften ca. 7.500 kr.

Der er tale om en jævn takststigning, men den vil fra ca. 2021 stige lidt hurtigere, end den ellers ville have gjort. Takststigningerne hos borgerne som følge af en øget investeringsramme vil først blive ud-møntet i takt med, at projekterne realiseres.

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Den anslåede økonomi for perioden 2019-2028 er angivet i nedenstående tabel. De forskellige projekter er på forskellige detaljeringsniveauer og dermed også tillagt forskellige økonomiske korrektionsfaktorer alt efter hvor langt de er i deres planlægning.

Investering på spildevandsområdet påvirker ikke den kommunale anlægsramme.

Uddybning af takstudviklingen og en beskrivelse af de enkelte projekter/indsatssteder fremgår af bilag 2.

Investeringsoversigt 2019-2028

Indsatssteder		2019 -2028 i mio. kr.
Utterslev Mose inkl. SST		335
Kagså-projekterne		300
Harrestrup Å		30
Buddinge inkl. letbanen		420
Fæstningskanalen, GLX. Erhvervskvarter		150
Bagsværd Bymidte		100
Mindre løbende projekter		140
Renovering og separering		275
Sum		1750
Investering pr. år		175

Konsekvenser ved forskellige investeringsrammer

I det følgende er der redegjort for de konsekvenser, der vil være ved enten at fastholde investeringsrammen på 100 mio. kr. om året, hæve det til 150 mio. kr. eller 175 mio. kr. i en periode på 10 år.

Investeringsramme på 100 mio. kr. om året

Ved en fastholdelse af den nuværende investeringsramme på 100 mio. kr. om året vil det være Kagsåprojekterne, som får første prioritet, da disse allerede er besluttet sammen med Herlev Kommune.

Basis-investering til fastholdelse af anlæggenes værdi (renovering) vil blive fastholdt. Det samme gælder investering til mindre løbende projekter.

Miljøudvalget,

16.05.2018

Gladsaxe Kommune

I den udstrækning, der derudover er økonomi til det, kan der ske en begrænset indsats omkring letbanen. Men det må forventes, at der kun er økonomi til ledningsomlægninger og mindre bassiner. Det vil sige, at klimatilpasningsprojekterne i Buddinge må vente til efter 2028.

Det samme gælder for en indsats i forhold til Utterslev Mose og Nordkanalen. Det vil sige at tilslutning til SST ikke er mulig og alternativer til denne, må vente til efter 2028. Man skal dog være opmærksom på, at der er et lovkrav jævnfør vandområdeplanerne samt en forventning fra Københavns Kommune om, at Gladsaxe Kommune gør noget ved sine overløb med spildevand til mosen.

Investeringsramme på 150 mio. kr. om året

Øges investeringsrammen til 150 mio. kr. om året vil det være muligt at udføre både SST og en indsats omkring Buddinge By/letbanen inden 2028. Der mangler så stadig en indsats med hensyn til Fæstningskanalen, hvor der som sagt er et krav i vandområdeplanen.

Investeringsramme på 175 mio. kr. om året

En investeringsramme på 175 mio. kr. om året vil betyde, at krav i vandområdeplanen med hensyn til Fæstningskanalen også kan udføres inden 2028. Derudover kan planlægning af en indsats for klimatilpasning i Bagsværd Bymidte påbegyndes, hvilket vil være gunstigt af hensyn til den byudvikling, der forventes i området.

Opsamling

- Beslutning om tilslutning til SST eller ej skal ske nu, inden sommer.
- Tilslutning til SST betyder indirekte en accept af en investeringsramme på minimum 150 mio. kr. om året.
- For at imødekomme alle krav i vandområdeplanen rettidigt bør rammen imidlertid hæves til 175 mio. kr. om året.
- De 175 mio. kr. skal betragtes som en planlægningsramme, som ikke nødvendigvis udnyttes fuldt ud, da projekter kan få et længerevarende forløb end planlagt på grund af flere forskellige udefrakommende faktorer.
- Fravalg af SST vil efterfølgende give nogle dyrere løsninger og et fravalg af muligheder på længere sigt i forhold til hånd-

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

teringen af skybrudsvand fra Buddinge-området.

- Konsekvensen af at hæve investeringsrammen til 175 mio. kr. om året er, at en gennemsnitsfamilie med en jævn stigning skal betale ca. 1.500 kr. mere om året i 2028 end hvis investeringsrammen fastholdes på 100 mio. kr. om året.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at der gives Novafos mandat til at arbejde videre med en løsning for overholdelse af vandområdeplanens krav med hensyn til Utterslev Mose og Nordkanalen, som omfatter en tilslutning til Svanemøllens Skybrudstunnel, og
2. at det som en konsekvens af dette tages til efterretning, at der i den fremadrettede spildevandsplanlægning tages udgangspunkt i en investeringsramme på gennemsnitlig 175 mio. kr. om året i perioden 2019 – 2028.

Bilag

Bilag 1: Beskrivelse af projektet Svanemøllen Skybrudstunnel (SST) samt alternativer

Bilag 2: Uddybning af projekter og indsatsområder i spildevandsplanen samt konsekvenser for investeringsrammen

Relateret behandling

Punkt 41: Fremtidig Genbrugsstation - Fremlæggelse af byggeprogram, herunder økonomi og en eventuel midlertidig drift af genbrugsstationen

2018/02648

Bilag

Bilag 1: Byggeprogram

Bilag 2: Tegning

Bilag 3: Tegnings udsnit

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Fremtidig Genbrugsstation - Fremlæggelse af byggeprogram, herunder økonomi og en eventuel midlertidig drift af genbrugsstationen.

Beslutning

Der vælges tidsplan 2, så projekteringen først iværksættes, når klagesagen er behandlet.

Anbefales.

Dorthe Wichmand Müller var ikke til stede.

Kommende behandlingsforløb

Økonomiudvalget 11.06.2018

Gennemgang af sagen

På Miljøudvalget 18.05.2017 sag nr. 34 fremlagde By- og Miljøforvaltningen en redegørelse, der viser, at den eksisterende genbrugsstation er for lille i forhold til mængden affald og antallet af brugere. Det betyder, at genbrugsstationen ikke længere er tidsvarende, og det går ud over sorteringen og kvaliteten. Forvaltningen har gennem flere år undersøgt muligheder for at finde en egnet grund til en større genbrugsstation. Den eneste mulighed, vi har kunne finde, er arealet ved siden af den nuværende genbrugsstation, hvor der ligger en fredet gravhøj, Sneglehøj.

By- og Miljøforvaltningen har været i dialog med Slots- og Kulturstyrelsen, Kroppedal Museum og Vejdirektoratet, som har ansvaret for fredningen og for den tilgrænsende motorvej. Disse interessenters krav er indarbejdet i lokalplan, VVM redegørelsen og i det videre arbejde med etablering af en kommende genbrugsstation.

Miljøudvalget besluttede 18.05.2017 at arbejde videre med at etablere en ny genbrugsstation med indendørs og udendørs formidlingsfaciliteter, og der blev afsat økonomiske midler til det i budget 2018 og overslagsår.

Miljøudvalget,

16.05.2018

Gladsaxe Kommune

By- og Miljøforvaltningen har efterfølgende i samarbejde med Ejendomscenteret fået udarbejdet et detaljeret byggeprogram. Vi er nu kommet væsentligt tættere på en reel pris. Der er udarbejdet en kalkulation baseret på et endeligt skitseprojekt, og på et endeligt gennemarbejdet byggeprogram for projektet. I denne dagsorden præsenterer vi programmet, som er vedhæftet som bilag 1, 2 og 3.

Byggeprogrammet og de økonomiske overslag er udarbejdet med bistand fra rådgivervirksomheden Rambøll A/S, der har erfaring fra etablering af flere store genbrugsstationer de seneste år. Overslaget er tillige eftergået af trediepart ved konsulentvirksomheden V2C ApS.

Byggeprogrammet har betydning for den forventede økonomi for udvidelsen af genbrugsstationen. Dette er beskrevet i det lukkede bilag 4.

Dagsordenen indeholder:

- Beskrivelse af program og ændringer fra 1. skitseprojekt,
- Beskrivelse af mulighed for at anvende genbrugsmaterialer fra den gammel Gladsaxe Skole,
- Status på klagesager vedrørende den fredede gravhøj,
- Beskrivelse af muligheder for at etablere midlertidig genbrugsstation eller helt at lukke for genbrugsstationen i byggeperioden,
- Gennemgang af tre forskellige tidsplaner for byggeprojektet.

Byggeprogram

Programmet er en detaljeret beskrivelse af, hvordan den nye genbrugsstation skal indrettes, og der er vedlagt en ny oversigts-tegning over genbrugsstationen. Kravene fra Slots- og kulturstyrelsen, Kroppedal Museum og Vejdirektoratet er indarbejdet i programmet.

Udover projektering af anlægsprojektet skal byggeprogrammet bruges som dokumentation, når vi søger dispensation fra beskyttelseslinjen til den fredede gravhøj, Sneglehøj.

Byggeprogrammet går i dybden med alle forhold på den nye genbrugsstation. Bygninger og containere placeres anderledes i for-

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

hold til den skitse, der blev præsenteret for miljøudvalget den 18.05.2017.

Der er flere årsager til, at det har været nødvendigt at ændre på indretningen af den nye genbrugsstation i forhold til tidligere skitser. Først og fremmest behovet for, at så mange containere som muligt skal kunne betjenes fra bagenden og fra siden. Desuden er der behov for, at mandskabsbygningen placeres mere centralt, så der er en god oversigt over hele pladsen fra bygningen.

De væsentligste ændringer i forhold til det tidligere fremlagte skitseforslag fremgår af nedenstående skema.

De væsentligste ændringer:

Ændringer	Begrundelse	Økonomi
Alle bygninger samles ca. midt på pladsen	Bedre udsyn over pladsen, plads til Jordfrisk (gratis kompost muld til borgerne) og besparelse på udendørs formlingsfaciliteter.	Ved at samle bygningerne får vi en væsentlig økonomisk besparelse.
Flere containere graves ned	Imødekommer krav om indsigt til gravhøjen. Giver tillige større fleksibilitet i driften af genbrugsstationen.	Øgede omkostningerne til afgravning og bortskaffelse af jord.
Præcisering af krav til afledning af regnvand	Afledningsforholdene er blevet undersøgt og sammenstillet med de krav, der er på området	Øgede omkostninger til bassin
Haveaffaldsgrav er blevet større og pladsen ved graven er ændret	Der skal være plads til at modtage meget haveaffald, og der skal være gode faciliteter til at køre op på siden af graven og bakke til graven.	Har ikke betydning.
Betonbelægning under containerne	Solidt materiale som ikke ødelægges i samme omfang som asfalt/densiphalt..	Øgede etableringsomkostninger. Reduktion i driftsudgifter til lægge ny asfalt ca. hver 3-4 år.
Der indstøbes stålskinner i rustfrit stål ved læsserammer, grengrav m.m.	Minimere skader på betonvæggene.	Øget etableringsomkostninger. Reduktion i udgifter til løben-

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

		de reparationer.
Støjværn	Arbejdsmiljøkrav	Øgede etableringsomkostninger.
Bygningen til farligt affald og elektronikaffald bliver en samlet bygning uden vægadskillemur	Giver mere fleksibilitet og bedre fremtidssikring af pladsen	Har ikke betydning.
Fortov fra Turbinevej og hele vejen op langs gravhøjen	Øger sikkerheden for de gående på pladsen og sikkerhed for at biler ikke kan køre ind på det fredede areal.	Øgede etableringsomkostninger.

Genbrug af gammel Gladsaxe Skole

Gladsaxe Kommune planlægger at nedrive gammel Gladsaxe Skole i 2018. I forbindelse med nedrivningen af gammel Gladsaxe Skole vil der være materialer som beton, mursten, kantsten, ruder m.m., som kan genanvendes, og skolen omfatter store kældervolumener, som skal fyldes med jord i forbindelse med nedrivningen. Hvis genbrugsstationsprojektet og nedrivningsprojektet kan koordineres, vil vi kunne anvende bygnings- og belægningsmaterialerne fra Gammel Gladsaxe Skole på den nye genbrugsstation og jord fra genbrugsstationen vil kunne anvendes som opfyld i kælderen på Gammel Gladsaxe Skole. I en optimal situation vil de lastbiler, der fragter overskudsjord fra genbrugsstationen til Gammel Gladsaxe Skole, kunne fragte knust beton med tilbage til genbrugsstationen, så der spares CO₂ på transport af materialer og jord.

Hvis samspillet mellem genbrugsstationen og Gammel Gladsaxe Skole skal fungere, skal nedrivningen af Gammel Gladsaxe Skole udskydes. Knust beton er sværere at genanvende, hvis det har ligget i bunke i en længere periode. By- og Miljøforvaltningen og Ejendomscenteret anbefaler at indstille til Økonomiudvalget at udskyde nedrivningen af Gammel Gladsaxe Skole, så de to projekter kan køre sideløbende.

Klager og dispensation

Danmarks Naturfredningsforeningen har påklaget Lokalplanen (lokalplan 231, lokalplan for genbrugsstationsområdet). Klagen har ligget i planklagenævnet under Nævnenes Hus i et år, og vi har fået oplyst, at der går yderligere 6 måneder måske mere, før der træffes afgørelse i sagen. Danmarks Naturfredningsforening

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

har klaget over Lokalplanen på grund af den fredede gravhøj, Sneglehøj.

Gladsaxe Kommune skal desuden søge om dispensation fra beskyttelseslinjen til gravhøjen. Det kan vi gøre nu, hvor der forligger et illustreret byggeprogram for den nye genbrugsstation. Vi forventer på nuværende tidspunkt, at vi opnår dispensation. Det skyldes at:

- Vi har i projektet taget højde for indsigt til gravhøjen ved at nedgrave en del af aktiviteterne
- Vi har fokus på at skabe et grønt og naturligt indtryk omkring gravhøjen.

Dispensationen skal sendes i høring, og Danmarks Naturfredningsforening har allerede varslet, at dispensationen vil blive påklaget. Klagen skal sendes til Miljø- og Fødevarerklagenævnet under Nævnenes Hus. Nævnenes Hus oplyser, at vi kan forvente samme svarfrist på denne klage som på klagen, der nu er i Planklagenævnet, det vil sige op til 18 måneder.

Midlertidig genbrugsstation/lukning under etablering af ny genbrugsstation

Der er to muligheder for at tilbyde borgere og virksomheder adgang til genbrugsstation i byggeperioden. Enten holdes genbrugsstationen helt eller delvist åbent så længe som muligt ved at åbne en midlertidig genbrugsstation, eller også lukkes genbrugsstationen, hvilket giver en mere effektiv anlægsfase.

I den periode, hvor genbrugsstationen er helt eller delvist lukket, kan vi henvise borgere og virksomheder til de øvrige genbrugsstationer i Vestforbrændings opland. Det har flere andre genbrugsstationer gjort, senest Glostrup Kommune og Ballerup Kommune.

Midlertidig genbrugsstation

I den først del af byggeprojektet vil det være muligt at holde den "gamle del" af genbrugsstationen åbent, mens den "nye del" bliver bygget. Det drejer sig om ca. ½ år. Når den nye del er færdigbygget kan den benyttes som midlertidig genbrugsstation, mens den "gamle del" bliver ombygget. I en periode på 1-2 måneder vil det under alle omstændigheder være nødvendigt helt at lukke for genbrugsstationen, mens den "nye og den gamle" del af genbrugsstationen bliver koblet sammen.

Miljøudvalget,

16.05.2018

Gladsaxe Kommune

Drift af den midlertidige genbrugsstation på "den nye del" af genbrugsstationen vil være stærkt reduceret og det vil pågå i cirka et år. Der vil kun være mulighed for at modtage haveaffald og 10-12 ud af de 45 affaldsfraktioner.

Det vil være vanskeligt at imødekomme borgere og virksomhedernes behov for af komme at med deres sorterede affald.

Lukning af genbrugsstationen i byggeperioden

Hvis Miljøudvalget i stedet vælger at lukke genbrugsstationen helt i byggeperioden, kan pladspersonalet i perioden være beskæftiget på omkringliggende genbrugsstationer. En del af tiden vil de kunne besøge vores boligselskaber og etageejendomme og fortælle om sortering af affald m.m. I perioden kan vi sikre, at personalet bliver opgraderet i forhold til lovpligtige kurser.

Tidsplan

Der er tre forskellige tidsplaner afhængig af, om udvalget vælger at lukke genbrugsstationen helt i byggeperioden og afhængig af, om udvalget vælger, at projekteringen skal igangsættes, mens klagerne ligger til behandling i Nævnenes Hus.

Fælles for alle tre tidsplaner er, at der skal søges om dispensation fra beskyttelseslinjen til gravhøjen. Denne dispensation ansøges og behandles i andet kvartal af 2018 (hvor programmet for ny genbrugsstation er færdigt). Da Danmarks Naturfredningsforening har varslet, at de vil påklage dispensationen, forventes det, at der vil være en klagebehandlingstid på ca. 18 måneder, som vil påvirke tidsplanerne.

Tidsplan 1. (Byggeri afsluttet medio 2022)

I denne tidsplan tages der udgangspunkt i, at projektering afventer, at klagen er behandlet. Det betyder, at entreprisen kan pågå fra medio 2020. Der er desuden en stærkt reduceret midlertidig genbrugsstation, som fungerer i anden etape af byggeprojektet i cirka et år.

Det betyder, at byggeriet forventes afsluttet medio 2022. Det vil være nødvendigt, at genbrugsstationen lukkes i en måned sidst i forløbet.

Hvis nedrivning af Gammel Gladsaxe Skole sammenkobles med projektet, vil nedrivningen blive gennemført i tredje kvartal af

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

2021 til første kvartal af 2022.

Tidsplan 2. (Byggeri afsluttet ultimo 2021)

Denne tidsplan adskiller sig fra tidsplan 1 ved at gennemføre byggeriet i en etape uden midlertidig genbrugsstation.

Det betyder at ibrugtagningen kan fremrykkes med et halvt år, og at der samtidig opnås en besparelse på 3,4 millioner kroner.

Hvis nedrivning af Gammel Gladsaxe Skole sammenkobles med projektet, vil nedrivningen blive gennemført i andet kvartal af 2020 til tredje kvartal af 2021.

Tidsplan 3. (Byggeri afsluttet medio 2021)

I denne tidsplan er der lagt op til, at der projekteres, mens klagerne behandles, og som i tidsplan 2 udføres byggeriet i en etape uden midlertidig genbrugsstation. Det betyder, at projektet forventes afsluttet i medio 2021.

Tidsplan 3 muliggør altså, at ibrugtagningen kan fremrykkes yderligere med næsten et år. Til gengæld er der risiko for spildte udgifter til projektering, såfremt der mod forventning ikke skulle opnås de fornødne dispensationer. Udgifter til projektering forventes at være cirka fem millioner kr.

Hvis nedrivning af Gammel Gladsaxe Skole sammenkobles, med projektet, vil nedrivningen blive gennemført i andet kvartal af 2020 til fjerde kvartal af 2020.

Økonomiske konsekvenser

By- og Miljøforvaltningen har i samarbejde med Ejendomscentret på baggrund af priserne i programmet opstillet et revideret budget. I det reviderede budget er anlægsudgifterne steget og driftsudgifterne faldet i forhold til budgettet tilknyttet skitseprojektet. Betydningen for budget 2019 og overslagsår er beskrevet i bilag 4.

By- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at Miljøudvalget indstiller til Økonomiudvalget, at projektet om nedrivning af Gammel Gladsaxe Skole udsættes og kædes sammen med genbrugsstationen,

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

2. at Miljøudvalget beslutter, at der ikke etableres midlertidig genbrugsstation, og at genbrugsstationen derfor holdes lukket i byggeperioden, det vil sige at tidsplan 1 ikke benyttes,
3. at Miljøudvalget beslutter, at By- og Miljøforvaltningen skal igangsætte projekteringen af genbrugsstationen til cirka fem millioner kroner, mens der ligger klager til behandling i Nævnenes Hus med risiko for at arbejdet ikke kan bruges, det vil sige at Miljøudvalget beslutter tidsplan 3, og
4. at Miljøudvalget indarbejder ændringen i anlægsudgifter til udvidelse af genbrugsstationen og ændring i driftsudgifter efter udvidelse af genbrugsstationen, som beskrevet i bilag 4, i budgettet for 2019 og overslagsår.

Bilag

- Bilag 1: Byggeprogram
- Bilag 2: Tegning
- Bilag 3: Tegnings udsnit
- Bilag 4: Økonomi

Relateret behandling

Miljøudvalget 18.05.2017, Punkt 34 (Åben)

Punkt 42: Udkast Vores Grønne Gladsaxe - Strategi for en grøn og bæredygtig by

2016/03239

Bilag

Bilag 1: Udkast Vores grønne Gladsaxe

Bilag 2: Tilkendegivelser til grøn strategi samlet

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Udkast Vores Grønne Gladsaxe - Strategi for en grøn og bæredygtig by

---

Beslutning

Udvalget gør opmærksom på, at visionen bør konsekvensrettes, som følge af ændringen af undertitlen til "Strategi for et grønnere Gladsaxe".

Anbefales.

Dorthe Wichmand Müller var ikke til stede.

Gennemgang af sagen

Udkast til, Vores Grønne Gladsaxe, er drøftet på Miljøudvalgs-møde 26.10.2017, punkt 73. Beslutning om vedtagelse af den grønne strategi er placeret hos Trafik- og Teknikudvalget, da udvalget forvalter de offentlige grønne områder og vejarealer som torve og pladser, vejbeplantninger med videre samt administrerer budgetterne for dette område.

På udvalgs mødet 02.10.2017, punkt 85 besluttede Trafik- og Teknikudvalget at sende udkast til den grønne strategi "Vores grønne Gladsaxe" i offentlig høring fra 14.11.2017 til 31.01.2018. Der er kommet fem tilkendegivelser.

1. Bagsværd Grundejerforening ved formand Hans-Chr. Gelf-Larsen
2. Foreningen Lokal Agenda 21 i Gladsaxe ved formand Kim Christiansen
3. Sammenslutningen af grundejerforeninger i Gladsaxe Kommune ved formand Torben Sønnichsen, Jægergangen 16, 2880 Bagsværd
4. P-Kælder ved Bagsværd Torv ApS ved Thomas Ruhoff
5. Lars Hauerberg, Søborg Hovedgade 211, 2.tv., 2860 Søborg

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Udkast til Vores grønne Gladsaxe har endvidere været i høring og til drøftelse i fagudvalgene ved følgende udvalgsmøder:

06.03.2018 Kultur- Fritids- og Idrætsudvalget, punkt 24

04.04.2018 Psykiatri- og Handicapudvalget, punkt 30

05.04.2018 Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget, punkt 28

17.04.2018 Børne- og Undervisningsudvalget, punkt 49

Fagudvalgenes drøftelser har taget udgangspunkt i følgende spørgsmål:

1. Er der mål i strategien, som er særligt vigtige for udvalgets område/brugere?
2. Er der mål eller indsatser indenfor udvalgets område, der kan bidrage til strategien?
3. Hvordan kan udvalgets arbejde bidrage til at fremme strategiens mål?

Tilkendegivelserne er kategoriseret i følgende temaer:

- A. Oplevelser og livskvalitet
- B. Adgang og forbindelser
- C. Natur og bynatur
- D. Samarbejde
- E. Andet

A. Oplevelser og livskvalitet

En tilkendegiver (1) værdsætter initiativer, der styrker muligheden for samværet blandt borgerne i naturen på alle årstider. Samme tilkendegiver værdsætter også, at kommunen ønsker at understøtte grønne initiativer på private arealer og erhvervsarealer.

En tilkendegiver (5) sætter pris på strategiens afsnit om årstider, naturens frodighed, sanselige naturoplevelser, motion, pauser, stille stunder, rekreation og afslapning men mener ikke, at støjende aktiviteter hører hjemme i kommunens grønne områder, som eksempelvis i Rådhusparken.

To af tilkendegiverne (1,3) mener, at der skal være mere fokus på børn og familiers brug af naturområderne med større fokus på

Miljøudvalget,

16.05.2018

Gladsaxe Kommune

lege- og aktivitetspladser (1,3), med flere oplysningsskilte med QR koder (1) og med etablering af naturbørnehaver (3).

Drøftelser i fagudvalg

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget ser særligt deres interesser og brugere repræsenteret i dette spor "Oplevelser og livskvalitet". Udvalget har særligt fokus på, at udearealer ved idræts- og kulturinstitutioner er grønne, tilgængelige og inspirerende for borgerne generelt. I både nye og eksisterende anlæg vil udvalget arbejde målrettet og systematisk med en grøn udvikling. Kultur-, Fritid- og Idrætsudvalget foreslår, at "Brug byen", som er en oversigt over, hvor foreninger og andre aktører kan låne parker og pladser, inddrages som et bidrag til strategien.

Psykiatri- og Handicapudvalget fremhæver særligt projektet "Boliv – Fremtidens boliger på Kellersvej", som et væsentligt bidrag til implementering af den grønne strategi i de kommende år. Som en del af projektet omlægges de parklignende omgivelser til bilfri zone, og det rekreative indhold styrkes – både til glæde for beboerne og som et attraktivt grønt mødested for lokalområdet. Når kommunale arealer, der også er private hjem, åbnes, er det afgørende, at der er et balanceret hensyn mellem offentligt tilgængeligt og privat i disponeringen og anvendelsen af udearealerne. På botilbud og væresteder har udvalget fokus på at fremme varierede grønne omgivelser som ramme for samvær og oplevelser.

Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget ser dette spor "Oplevelser og livskvalitet" som særlig relevant for deres arbejde. Strategiens mål om, at de grønne områder skal inspirere til aktivitet og bevægelse, spiler netop sammen med den kommende sundhedspolitik, som har fremme af fysisk aktivitet og bevægelse med i et af politikens mål. Omkring et kommende sundhedshus vil der ligeledes være fokus på at anlægge udearealer, der giver lyst til ophold og motiverer til aktivitet og bevægelse. På seniorcentrene arbejdes der også med at udvikle de grønne omgivelser for at fremme borgernes livskvalitet både på matriklen og i samspillet med byen.

Børne- og Undervisningsudvalget har fokus på, at kommende projekter, som eksempelvis Søborg Skole fra start tænkes sammen med byen, så de grønne udearealer rummer aktivitet og oplevelser for både skolens børn og for lokalområdet. Ligeså er udvalget optaget af, hvordan byens rum og grønne områder kan indgå som aktive læringsmiljøer for skoler og dagtilbud.

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

By- og Miljøforvaltnings bemærkninger

Vores Grønne Gladsaxe sætter fokus på, at naturområderne i Gladsaxe tilsammen skal rumme et bredt udvalg af oplevelser og aktivitetsmuligheder for alle borgere. Det er vigtigt at holde sig for øje, at der er variation i tilbuddet til borgerne, så der eksempelvis er mulighed for leg, motion og bevægelse i nogle områder, mens oplevelsen af fred og ro prioriteres i andre områder.

Strategien skal rumme alle Gladsaxes borgere. Det vil være det enkelte projekt, der definerer den specifikke målgruppe. Børnefamilier vil naturligt være en væsentlig målgruppe i mange projekter. Et fokus på de offentlige arealers potentiale som aktive læringsmiljøer kan både være et supplement i undervisningen og udvide børnefamiliernes muligheder i fritiden.

Vores Grønne Gladsaxe sætter rammen for det fremtidige arbejde med hele det grønne område. Strategien indeholder derfor ikke konkrete anvisninger, som det efterlyses i nogle tilkendegivelser. By- og Miljøforvaltningen anbefaler, at forslag til konkrete handlinger indgår i et idékatalog, der kan ligge til grund for prioritering af indsatser og konkrete handlinger.

"Brug Byen" er udarbejdet parallelt med strategien og er en vejledning og en opfordring til at udfylde og benytte sig af de rammer, som Gladsaxe allerede har, så Gladsaxelivet fremmes på byens pladser og i de grønne områder.

By- og Miljøforvaltningen har anbefalet Trafik- og Teknikudvalget,

1. at tilkendegivernes forslag indgår i et idékatalog, som skal være udgangspunkt for prioritering af indsatser og konkrete handlinger,
2. og at "Brug byen" indgår som et bidrag til strategien.

B. Adgang og forbindelser

To tilkendegivere (1,3) påpeger, at gode vej- og stiforbindelser i de grønne områder skal være velplejede og godt oplyste, herunder at der etableres nødvendige parkeringsarealer (1). Hvorimod en anden indsigter (2) mener, at hensynet til biodiversiteten kan gøre det nødvendigt at omlægge eller lukke stier. Samme tilkendegiver (2) værdsætter åbningen af nye grønne områder, som

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Kong Hans Have og ser også frem et samarbejde om Buddinge Batteri.

Drøftelser i fagudvalg

Kultur- Fritids- og Idrætsudvalget har fokus på at synliggøre grønne områder ved idrætsanlæg og kulturinstitutioner. Dermed ønsker udvalget at invitere borgerne ind og åbne for de rekreative muligheder i lokalområderne, som det eksempelvis kan opleves i Gladsaxe Idrætsanlæg.

Psykiatri- og Handicapudvalget fremhæver, at projektet på Kellersvej vil forbedre adgangen til den fredede højmosse Gammelmosen, der grænser op til Kellersvej. Samtidig vil projektet give bedre adgang til et spændende rekreativt mødested for lokalområdet.

Ligeså har Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget opmærksomhed på, at nogle arealer med fordel kan invitere omgivelserne ind til glæde for både beboere og lokalområdet. Blandt andet er træningshaven ved Træningscenter Gladsaxe åben for alle og benyttes eksempelvis til pensionistidræt om sommeren, og borgere udefra kan deltage i hundetræning i Bakkegårdens forhave.

Også på Børne- og Undervisningsudvalget område er der fokus på, at skolernes og dagtilbuddenes udearealer og aktivitets- og legemuligheder er vigtige mødesteder for lokalområdet i fritiden.

By- og Miljøforvaltnings bemærkninger:

En af de bærende målsætninger i strategien, Vores Grønne Gladsaxe, er, at flere Gladsaxeborgere skal have adgang til grønne og rekreative oplevelser i deres nærområde, hvilket tilkendegiverne påskønner. Det er blandt andet ved at åbne for og udvikle arealer omkring de kommunale ejendomme, at adgangen til rekreative oplevelser og naturoplevelser kommer tættere på borgerne.

Tilkendegivelserne viser, at der er mange interesser og ønsker på spil i kommunens grønne områder. "Vores grønne Gladsaxe" skaber rammen for at afveje ønskerne. Nogle steder vil det være vil det være hensynet til plante- og dyrelivet, der vægtes højest. Andre steder vil det være tryghed og fremkommelighed, der har højst prioritet, når der arbejdes med at forbedre adgang til og forbindelser mellem de grønne områder i Gladsaxe. I mange projekter kan tidlige og brede samarbejder sikre, at der tages højde for

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

flere hensyn.

By- og Miljøforvaltningen har anbefalet Trafik- og Teknikudvalget,

3. at det under afsnittet "Sådan arbejder vi" præciseres, at der er mange interesser og ønsker på spil i de grønne områder, og at der skal ske en balanceret afvejning af temaer som tryk, fremkommelighed og biodiversitet med udgangspunkt i de enkelte steders særlige potentialer.

C. Natur og bynatur

To af tilkendegiverne (1,3) peger på, at villakvarterne rummer fine naturkvaliteter, og at nogle af kvarterne har smukke parklignende udtryk. Den ene tilkendegiver (3) foreslår, at villakvarterne sikres gennem opmåling af den eksisterende biofaktor og udarbejdelse af en træpolitik. Den anden tilkendegiver (1) ser gerne at kommunen intensiverer sit arbejde for at fremme de åbne forha- ver og begrænse høje hække og plankeværker.

Flere af tilkendegiverne (1,2,3,4) har konkrete forslag til ny natur og bynatur. En tilkendegiver (1) foreslår temahaver som eksempelvis blomsterhaver og skulpturhaver. To tilkendegivere (3,4) har ønsker til at byrum og torve bliver mere grønne.

En tilkendegiver (2) har konkrete ønsker til tiltag, der øger naturværdien på kommunale arealer, herunder grønne vægge på kommunale bygninger, mere variation med sommerblomster på græsarealer og genplantning af træer langs Buddinge Hovedgade og Bagsværd Hovedgade.

En tilkendegiver (2) foreslår at inddrage områder til nye grønne oaser, eksempelvis Gammel Gladsaxe Skole, at støtte etablering af flere byhaver i boligselskaber og grundejerforeninger og at udvikle Buddinge Batteri til et grønt oplevelsescenter.

En tilkendegiver (3) ønsker at inddrage skolerne og Agenda 21 i den aktive bekæmpelse af uønskede plante- og dyrearter.

En tilkendegiver (3) foreslår, at der udarbejdes blå - grønne planer for de naturlige afløb og vandløb, hvorigennem kommunen kan komme med løsningsforslag til eksempelvis forbedring af vandkvaliteten i Bagsværd Sø.

En tilkendegiver (2) pointerer, at begrebet "natur" kan diskuteres og ønsker, at biodiversiteten har hovedprioriteten, hvor der op-

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

står konflikt i naturområderne, og at der med mål om øget biodiversitet bør sættes på hjemmehørende arter. En tilkendegiver (1) minder om, at de grønne områder også skal fremstå attraktive og brugervenlige i vinterhalvåret.

Drøftelse i fagudvalg

Alle fagudvalgene har stor bevågenhed omkring, at de kommunale ejendomme kan gøres mere grønne, at der kan skabes mere variation i de grønne oplevelser og mere åbenhed mod den omgivende by. Mange nye og igangværende projekter vidner om, at dette fokus udmønter sig i konkrete projekter, der fremmer indholdet af både natur og bynatur og giver mulighed for nye oplevelser og aktiviteter på de kommunale ejendomme. Ligesom der også sættes på børn og unges møde med naturen i både skoler og dagtilbud både didaktisk og strukturelt.

By- og Miljøforvaltnings bemærkninger:

De grønne områder i Gladsaxe har både natur-, park- og bymæssig karakter. Derfor skelnes der i strategien mellem natur og bynatur. "Natur" anvendes om de grønne områder, som er beskyttet efter Naturbeskyttelsesloven, og hvor biodiversiteten potentielt kan være høj. "Bynatur" anvendes om grønne arealer i byen, herunder villakvarterne, boligselskabernes friarealer, og kommunale ejendomme, som alle er vigtige for, at Gladsaxe opleves som en grøn og frodig by. Disse arealer kan også rumme en stor mangfoldighed af planter og dyr. Eksempelvis er Bibliotekshaven et grønt område, hvor leg, samvær og oplevelser er prioriteret. Havens kirsebærtræer er ikke hjemmehørende men giver en særlig oplevelse på dette sted, og samtidig har omlægningen af haven skabt nye nicher og kanter, hvor insekt- og fugleliv trives.

En af strategiens målsætninger er, at naturen i Gladsaxe skal være rig og mangfoldig med en høj naturværdi herunder, at biodiversiteten skal styrkes, og at bynaturen skal være mere vild og mangfoldig. Fokus for bynaturen er variation og oplevelser, men samtidig kan bynaturen være trædested og give spredningsmuligheder mellem de fredede naturområder.

By- og Miljøforvaltningen vurderer, at en opmåling af biofaktor ikke i sig selv vil fastholde eller øge naturværdien i villakvarterne. Biofaktor er egnet til at sætte rammer for den grønne udvikling før et område udvikles eller bebygges. Biofaktor finder anvendelse på ejendomsniveau eller i afgrænsede lokalplanområder. At opmåle biofaktor i hele villakvarterer giver ikke hjemmel til at stil-

Miljøudvalget,

16.05.2018

Gladsaxe Kommune

le krav om et øget grønt indhold på private matrikler. By- og Miljøforvaltningen vil foreslå, at der i samarbejde med Grundejerforeningerne ses på løsningsforslag, der kan fremme, at villaområderne bevarer deres grønne præg. Løsningerne kan optages i idékataloget, så det er muligt politisk at prioritere mellem idéerne.

By- og Miljøforvaltningen vurderer, at der ikke kan inddrages nye store arealer til naturgenopretning, men de eksisterende naturværdier skal fortsat beskyttes og styrkes yderligere. Ligesom der skal ske en indsats for beskyttede arter og deres spredningsmuligheder - både i naturområderne og i bynaturen. Der er desuden potentiale for at øge andelen og styrke værdien af bynaturen, som det eksempelvis ses i Kong Hans Have, hvor behovet for at tilbageholde regnvand, har givet mulighed for at fremme udviklingen af et lokalt grønt område med naturpræg og stor variation. Begreber som "natur" og "grøn" kan dække over og fortolkes meget forskelligt. Derfor er der bagerst i strategien kort redegjort for, hvordan begreberne anvendes i strategien.

I Vores grønne Gladsaxe fremhæves det, at bekæmpelsen af invasive arter skal styrkes, og det er naturligt at inddrage en række interessenter i dette arbejde. Lokal Agenda 21 bidrager allerede meget aktivt til denne indsats. Ligesom bekæmpelsen af konkrete populationer af invasive arter indgår i en række plejeplaner for de fredede naturområder.

Forbedring af ferskvandsmiljøet er en opgave, der koordineres nationalt via vandområdeplanerne. Bagsværd Sø er omfattet af Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt Sjælland. Parallelt med de nationale mål og strategier overvåger Gladsaxe Kommune vandkvaliteten af Bagsværd Sø med henblik på at kortlægge potentialer for fremtidige indsatser.

By- og Miljøforvaltningen har anbefalet Trafik- og Teknikudvalget,

4. at punkt C Natur og bynatur ikke giver anledning til ændringer i den grønne strategi.

D. Samarbejde

En tilkendegiver (1) påskønner, at der lægges op til et bredt samarbejde mellem forvaltningerne og borgerne med henblik på at udforme de fysiske grønne rammer i kommunen. To tilkendegivere (2,3) ønsker en tættere involvering, når strategien skal udmøntes, hvoraf den ene (3) forslår at nedsætte et § 17 stk. 4 ud-

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

valg. Den anden tilkendegiver (2) foreslår, at ansætte en naturvejleder, der implementerer "Vores grønne Gladsaxe", og som er placeret i Grønt IdeCenter. Hvormed mange års erfaringer med natur- og miljøformidling til borgere nyttiggøres.

By- og Miljøforvaltnings bemærkninger:

Strategien retter sig mod alle typer af arealer, fordi både kommunale og private arealer bidrager til den grønne by. At alle fagudvalg har drøftet den grønne strategi på deres udvalgsmøder er netop en forudsætning for, at Gladsaxe kan udvikle den grønne by i fællesskab og ud fra samme strategiske mål for den grønne udvikling.

Borgerinvolvering kan foregå på mange niveauer og i forskellig skala. Eksempelvis når frivillige borgere deltager i høslet, når Agenda 21 bekæmper Gyldenris, ved inddragelse af brugere og naboer i udvikling af kommunale institutioners arealer, eller i en samskabende proces som i Kong Hans Have. Der skal altid tages stilling til hvilken form for involvering, der er egnet, og hvordan involveringen udmøntes i de konkrete projekter eller opgaver.

På Grønt IdeCenter foregår der allerede en række aktiviteter, som har fokus på formidling af den bynære natur til borgere, skoler og børnehuse - eksempelvis med cykelture, kursus i økologisk havebrug og udlån af materialer til at lære mere om naturen.

Ved udarbejdelsen af den grønne strategi har Gladsaxe Kommunes borgerpanel bidraget til viden om borgernes brug af de grønne områder, og Det Grønne Råd har deltaget i to workshops forud for det endelige udkast til strategien. By- og Miljøforvaltningen foreslår, at idekataloget fremlægges for Det Grønne Råd, hvor indsatser, der skal implementere den grønne strategi, kan drøftes.

B By- og Miljøforvaltningen har anbefalet Trafik- og Teknikudvalget,

5. at idekataloget drøftes med Det Grønne Råd.

E. Andet

To tilkendegivere (2,3) peger på, at det er vanskeligt at finde naturområder i Gladsaxe Kommune, der er upåvirkede af trafikstøj. Ønsket er, at naturområderne støjafskærmes.

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

En tilkendegiver (3) har forslag til konkrete tiltag, som bekæmpelsen af rotter ved anvendelse af rotte-klap-spærrer, registrering af salg af giftstoffer og omprioritering af kolonihaver til Gladsaxeborgere eller grønne områder.

By- og Miljøforvaltnings bemærkninger:

Støjhandlingsplan for vejstøj 2013 - 2018 beskriver mål og indsatser for støjreduktion. Mange af Gladsaxes naturområder ligger langs store færdselsårer. Derfor er det særlig vigtigt at værne om de områder, hvor ro og stilhed er en kvalitet. Indsatser målrettet mod støjreduktion i de rekreative områder vil skulle indarbejdes i en fremtidig revision af Støjhandlingsplanen.

Rotter er en udfordring, der særligt er knyttet til kloakker og bebyggelse og ikke specifikt til de grønne områder. Gladsaxes Handlingsplan for rottebekæmpelse beskriver mål og indsatser for bekæmpelse af rotter.

Kolonihaver er omfattet af Bekendtgørelse af lov om kolonihaver. Kolonihaver kan ikke nedlægges, og koloniforeningerne i Gladsaxe er vigtige rekreative åndehuller, rammer for gode fællesskaber og en vigtig del af Gladsaxes kulturhistoriske udvikling.

Udkastet, Vores grønne Gladsaxe, har undertitlen "Strategi for en grøn og bæredygtig by" I arbejdet med Gladsaxestrategien har begrebet "bæredygtighed" givet anledning til mange drøftelser om forståelsen af begrebet, som kan rumme både miljømæssige, økonomiske, og sociale aspekter. Med udgangspunkt heri, foreslår By- og Miljøforvaltningen, at undertitlen ændres til "Strategi for et grønnere Gladsaxe".

By- og Miljøforvaltningen har anbefalet Trafik- og Teknikudvalget,

6. at strategiens undertitel ændres til "Strategi for et grønnere Gladsaxe".

Implementering af strategien

Den grønne strategi er et strategisk dokument. Derfor er konkrete indsatser og handlinger ikke en del af strategien.

I udgangspunktet vil indsatser for at fremme den grønne by skulle indarbejdes i nuværende og kommende projekter. Det betyder, at strategien i stor udstrækning vil blive implementeret gennem eksempelvis de anlægsprojekter, der i forvejen træffes beslutning

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

om.

Desuden kan tilpasninger af driften fremme strategiens mål. Et eksempel herpå vil være et forsøg, som gennemføres i dette forår, hvor vejbede omlægges på de tre boligveje, Niels Finsens Alle, Wergelands Alle og Andersens Nexøs Vej. Vejbedene er udtjente og står til renovering. De vil blive omlagt til varierede græs- staudebede, som skal give nye oplevelser til borgerne, der bor eller færdes i området. Indenfor Trafik- og Teknikudvalgets område vil også tiltag som øgning af naturarealer med høslet og opsamling fremme strategien. Ligesom der med plejeplaner for de fredede naturområder løbende følges op på driftsindsatser, der fremmer fredningerne formål.

Vores grønne Gladsaxe vil blive fulgt op af en træpolitik, som skal sikre prioritering af både nye og eksisterende træer i Gladsaxe. Politikken vil blive udarbejdet med inddragelse af relevante aktører – herunder fagudvalg og Det grønne Råd og med en efterfølgende høringsperiode.

I den følgende tid vil idekataloget blive samlet. Idekataloget vil være dynamisk og vil blive koordineret sammen med Gladsaxeliv projekter. Forslag til prioritering af handlinger vil blive forelagt Trafik- og Teknikudvalget og med orientering til Miljøudvalget.

Økonomiske konsekvenser

Der er disponeret 2,6 mio. kr. fra Vækstpulje 2017 til implementering af den grønne strategi. Desuden er der jævnfør dagsordenen, punkt 41 afsat 500.000 kr. i henholdsvis 2018 og 2019 til projekter, der understøtter implementering af den grønne strategi.

Sagen forlægges til drøftelse i Miljøudvalget. Eventuelle bemærkninger herfra vil gå videre til Økonomiudvalget.

By- og Miljøforvaltningen har anbefalet Trafik- og Teknikudvalget,

7. at Vores Grønne Gladsaxe vedtages med tilføjelser jævnfør punkt 1-6.

By- og Miljøforvaltningen indstiller samlet,

8. at Miljøudvalget drøfter Vores grønne Gladsaxe, og at

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

eventuelle bemærkninger medtages til Økonomiudvalget.

Bilag

Bilag 1: Udkast Vores grønne Gladsaxe
Bilag 2: Tilkendegivelser til grøn strategi samlet

Relateret behandling

Trafik- og Teknikudvalget 02.10.2017, Punkt 85 (Åben)
Miljøudvalget 26.10.2017, Punkt 73 (Åben)
Økonomiudvalget 07.11.2017, Punkt 225 (Åben)

Punkt 43: Nyt fra bestyrelser

2017/09427

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Nyt fra bestyrelser

Intet nyt.

Dorthe Wichmand Müller var ikke til stede.

Bilag

Relateret behandling

Punkt 44: Meddelelser

2017/09428

Miljøudvalget,
16.05.2018
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Meddelelser

Ingen meddelelser.

Dorthe Wichmand Müller var ikke til stede.

Bilag

Relateret behandling